

902.

Na osnovu člana 24 Zakona o šumama („Službeni list CG“, broj 74/10), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, donijelo je

PRAVILNIK O BLIŽEM SADRŽAJU I NAČINU IZRADE PROGRAMA GAZDOVANJA ŠUMAMA

Član 1

Program gazdovanja šumama (u daljem tekstu: Program) sadrži podatke i izrađuje se na način utvrđen ovim pravilnikom.

Član 2

Program se sastoji od tekstualnog, tabelarnog i kartografskog dijela.

Član 3

Tekstualni dio Programa sadrži:

- 1) opis gazdinske jedinice;
- 2) bioekološku osnovu gazdovanja šumama;
- 3) postojeće stanje šuma i šumskog zemljišta;
- 4) analizu i ocjenu gazdovanja šumama u prethodnom uređajnom periodu;
- 5) ciljeve gazdovanja šumama i mjere za ostvarivanje ciljeva;
- 6) planove gazdovanja šumama;
- 7) smjernice za sprovođenje mjera gazdovanja šumama;
- 8) usklađenost Programa sa mjerama i uslovima zaštite prirode;
- 9) evidencije izvršenih radova.

Član 4

Opis gazdinske jedinice sadrži:

- geografski položaj;
- podatke o svojini na šumama i šumskom zemljištu;
- i druge podatke od značaja za gazdinsku jedinicu.

Član 5

Bioekološka osnova gazdovanja sadrži:

- orografske uslove;
- edafske uslove;
- hidrografske uslove;
- klimatske uslove;
- šumske zajednice; i
- druge podatke od značaja za gazdinsku jedinicu.

Član 6

Postojeće stanje šuma i šumskog zemljišta prikazuje se po odsjecima (sastojinama), odjeljenjima, gazdinskim klasama i ukupno za gazdinsku jedinicu.

Gazdinska klasa iz stava 1 ovog člana je skup sastojina jedne gazdinske jedinice ili šumskog područja za koje se utvrđuju jedinstvene mjere gazdovanja.

Član 7

Postojeće stanje šuma i šumskog zemljišta obuhvata:

- opis staništa sa podacima o: nadmorskoj visini, nagibu, obliku terena, ekspoziciji, matičnom supstratu, tipu i karakteristikama zemljišta;

- opis sastojine sa podacima o: strukturnom obliku sastojine, sastojinskoj pripadnosti, gazdinskoj grupi, razvojnoj fazi sastojine, sklopu, mješovitosti, smjesi, očuvanosti, starosti sastojine, porijeklu sastojine, otvorenosti, kvalitetu stabala, srednjem prečniku, visinskom stepenu, broju stabala i zapremini po debljinskim stepenima i po jedinici površine i ukupno, kao i prirastu;

- stanje područja zaštićenih staništa i vrsta (Natura 2000), sa podacima o statusu očuvanosti tih staništa i vrsta.

Podaci iz stava 1 ovog člana prikupljaju se neposredno na terenu na Obrascu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 8

Radi utvrđivanja zapremine sastojine određuju se: taksaciona granica, debljinski stepeni, debljinski razredi i dobni razredi.

Taksaciona granica prsnog prečnika stabla iznosi kod visokih šuma 10 cm, a kod izdanačkih šuma 5 cm.

Prsni prečnici stabala grupišu se po debljinskim stepenima, širine 5 cm, koji se obilježavaju (npr. 7,5; 12,5; 17,5; 22,5 cm).

Prsni prečnici stabala iz stava 3 ovog člana grupišu se u debljinske razrede i to: I razred od 6 do 10 cm i od 11 do 20 cm, II razred od 21 do 30 cm, III razred od 31 do 40 cm, IV razred od 41 do 50 cm, V razred od 51 do 60 cm, VI razred od 61 do 70 cm i VII razred od 71 cm i više.

Širina dobnih razreda, odnosno klasa starosti kod jednodobnih šuma iznosi:

- 20 godina za visoke šume kratkog podmladnog razdoblja čije su ophodnje preko 80 godina;

- 40 do 60 godina za visoke šume dugog podmladnog razdoblja;

- 10 godina za visoke izdanačke šume čije su ophodnje 40 do 80 godina;

- 5 godina za visoke i izdanačke šume čije su ophodnje 15 do 40 godina.

Za šume čija je ophodnja kraća od 15 godina ne formiraju se dobni razredi, odnosno klase starosti.

Član 9

Zapremina sastojine utvrđuje se djelimičnim premjerom stabala sastojine iznad taksacione granice.

Primjerne površine su površine na kojima se prikupljaju podaci o: vrsti i položaju primjerne površine, vlasništvu, kategoriji šuma i šumskog zemljišta, vertikalnoj strukturi, starosti sastojine, sklopu sastojine, razvojnoj fazi sastojine, pristupačnosti, vrsti i poziciji drveća, prsnom prečniku, visini, početku krošnje, prirastu, socijalnom statusu, uzgojnoj i tehničkoj klasi, oštećenjima, veteranskim i šupljim stablima, statusu mrtvog drveta, stanju pokrivenosti zemljišta prizemnom vegetacijom, podmlatku.

Primjerne površine iz stava 2 ovog člana mogu biti stalne i privremene.

Stalne primjerne površine su primjerne površine čiji je centar na terenu obilježen trajnim oznakama, na kojima se vrši periodično utvrđivanje podataka iz stava 2 ovog člana.

Privremene primjerne površine su primjerne površine čiji je centar na terenu obilježen privremenim oznakama na kojima se prikupljaju podaci kao i na stalnim primjernim površinama osim pozicije stabala, visine, početka krošnje i prirasta.

Podaci iz stava 2 ovog člana prikupljaju se neposredno na terenu na Obrascu 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Podaci iz stava 2 ovog člana prikupljaju se u skladu sa Prilogom 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 10

Djelimični premjer vrši se na premjernim površinama u obliku koncentričnih krugova veličine 1, 2, 5 i 10 ari.

U odnosu na prečnik stabala na pojedinim koncentričnim krugovima mjere se:

- na prvom krugu od 1 ara ($r=5,64$ m) sva stabla iznad taksacione granice;
- na drugom krugu od 2 ara ($r=7,98$ m) sva stabla iznad 15 cm;
- na trećem krugu od 5 ari ($r=2,62$ m) sva stabla iznad 30cm;
- na četvrtom krugu od 10 ari ($r=17,84$ m) sva stabla iznad 50 cm;

Procjena pokrivenosti zemljišta i kvaliteta podmlatka vrši se na krugu poluprečnika 4 m.

Premjer sastojina se, po pravilu, ne vrši u šibljacima i u sastojinama na nepristupačnim terenima.

Obim premjera zavisi od namjene, homogenosti sastojine, veličine odsjeka i orografskih uslova, i određuje se na osnovu kriterijuma utvrđenih u Prilogu 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 11

Raspored primjernih površina za prikupljanje podataka o sastojini na terenu (osnovna mreža) određuju se samo na površinama pod šumom, šumskim zemljištem i goletima koje pripadaju gazdinskoj jedinici u kvadratnoj mreži 100 x 100 m, prema koordinatnom sistemu Crne Gore (6 zona GK6_Hermannskogel), tako da pokrivaju cijelu površinu gazdinske jedinice.

Primjerne površine se obilježavaju brojevima u kontinuitetu od 1 do n počevši od prve sjeverozapadne do krajnje jugoistočne primjerne površine.

Red stalnih primjernih površina poklapa se sa parnim, a red privremenih primjernih površina sa neparnim stotinama metara x – ose koordinatnog sistema.

Za precizno određivanje pozicije primjerne površine na terenu se utvrđuje početna i krajnja fiksna tačka.

Podaci za određivanje pozicija primjernih površina i fiksnih tačaka iz stava 4 ovog člana evidentiraju se u Obrascu 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Centar stalne primjerne površine kao i fiksna tačka trajno se obilježavaju metalnim stubićima zabodenim vertikalno do nivoa površine zemlje, minimalne dužine 25 cm i minimalnog prečnika 12 mm.

Centar privremene primjerne površine označava se drvenim stubićima.

Član 12

Zapremina sastojine određuje se po odsjecima za gazdinsku jedinicu na osnovu jednoulaznih zapreminskih tablica (tarifa) ili zapreminskih funkcija.

Taksacioni podaci nepristupačnih šuma mogu se utvrditi i procjenom.

Član 13

Stanje puteva iskazuje se dužinom javnih i šumskih puteva koji prolaze kroz šume i šumska zemljišta ili se nalaze u neposrednoj blizini i sa stepenom otvorenosti šuma gazdinske jedinice.

Član 14

Analizom gazdovanja šumama u prethodnom periodu (u daljem tekstu: prethodni uređajni period) prikazuju se promjene: šumskog fonda po površini, kategorijama, veličini i strukturi drvene zapremine (po debljinskim, odnosno dobnim razredima), po vrstama drveća i načinu gazdovanja, prirasta šuma, zdravstvenom stanju, bilansu izvršenih radova na uzgoju i korišćenju šuma, na izgradnji i održavanju šumske infrastrukture i drugih objekata koji se koriste u gazdovanju šumama, uticaju izvršenih radova i sprovedenih mjera na gazdovanju šumama, obezbjeđenju funkcija šuma i razvoja sastojina, preduzetim mjerama na očuvanju zaštićenih staništa i vrsta – (Natura 2000).

Analiza gazdovanja šumama iz stava 1 ovog člana obuhvata i izvršenje plana sječa, plana šumsko-uzgojnih radova, plana zaštite šume, plana iskorišćavanja šuma i plana izgradnje šumskih komunikacija i uticaja tih mjera na zaštićena staništa i vrste – (Natura 2000), kao i ocjenu gazdovanja šumama u predhodnom uređajnom periodu.

Član 15

Na osnovu utvrđenog stanja šuma, analize i ocjene gazdovanja šumama u predhodnom uređajnom periodu, u zavisnosti od namjene i funkcije šume, u skladu sa planom razvoja šuma, programom se utvrđuju ciljevi gazdovanja šumama i mjere za realizaciju ciljeva i izrađuju se planovi gazdovanja šumama.

Član 16

Planovi gazdovanja sadrže: plan sječa, plan šumsko uzgojnih radova, plan korišćenja nedrvnih šumskih proizvoda, plan izgradnje i održavanja šumske infrastrukture i drugih objekata, plan zaštite šuma, plan mjera za unaprjeđenje zaštićenih staništa i vrsta Natura 2000.

Član 17

Planom sječa određuje se obim sječa na osnovu održivosti prinosa, za gazdinsku klasu gazdinske jedinice kod svih uzgojnih i strukturnih oblika gajenja šuma sem raznodobnih šuma i šuma prebirne sječe, u kojem je jedinica održivog prinosa odsjek, odnosno sastojina.

Realizacija planiranog prinosa može odstupati +/- 10% od planiranog.

Obim sječa koji je određen planom sječa iz stava 1 ovog člana umanjuje se za količinu posječene drvene mase koja je izvršena mimo planiranih sječa.

Član 18

Glavni prinos visokih jednodobnih šuma određuje se po metodu razmjera dobnih razreda.

Prinos u prebirnim i raznodobnim šumama određuje se kontrolnom metodom i varijantama kontrolnog metoda, kao i Knuhelovim obrascem prinosa.

U sastojinama sa znatnim manjkom stvarne zapremine u odnosu na normalnu (obrast do 0,5) prinos se ne određuje.

U sastojinama dugog podmladnog razdoblja prinos se određuje metodom umjerenog sastojinskog gazdovanja.

Proredni prinos se određuje zahvatom zapreminskog prirasta od 20 do 60%.

Član 19

Planom šumsko uzgojnih radova određuje se vrsta i obim radova na gajenju šuma za svaku gazdinsku klasu i to:

- njega šuma (njega mladika, njega guštika, prorede u mladem letvenjaku i kulturama, okopavanje, kresanje grana i sl.);

- obnova šuma (priprema zemljišta za prirodno obnavljanje, popunjavanje slabo obnovljenih površina sadnicama ili sjemenom, popunjavanje šumskih kultura, pošumljavanje požarišta i drugo);
 - rekonstrukcija šuma (pretvaranje izdanačkih šuma i šikara u visoki uzgojni oblik pošumljavanjem sadnicama istih ili drugih vrsta drveća);
 - konverzija šuma (pretvaranje izdanačkih šuma u visoki oblik gajenja mjerama njege i prirodne obnove iz sjemena);
 - proizvodnja šumskog sjemena i sadnog materijala (količina, vrsta i način proizvodnje).
- Mjesto, vrsta i obim radova na uzgoju šuma iskazuju se tabelarno.

Član 20

Planom korišćenja nedrvnih šumskih proizvoda određuje se mjesto, površina, obim i način korišćenja nedrvnih šumskih proizvoda.

Planom izgradnje i održavanja šumske infrastrukture i drugih objekata određuje se izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih šumskih puteva i drugih objekata za realizaciju Programa.

Planom zaštite šuma za gazdinsku jedinicu kao cjelinu utvrđuje se obim mjera i radova na preventivnoj i represivnoj zaštiti šuma od ljudi, stoke i divljači, šetnog uticaja biljnih bolesti, insekata i drugih štetočina, elementarnih nepogoda, požara, bespravnog korišćenja i zauzimanja šuma i šumskog zemljišta, održavanju i obnavljanju graničnih znakova i drugih štetnih faktora.

Planom mjera za unaprjeđenje zaštićenih staništa i vrsta Natura 2000 određuju se mjere za svako stanište i zaštićenu vrstu.

Član 21

Usklađenost programa sa mjerama i uslovima zaštite prirode sadrži osvrt usklađenosti programa sa mjerama i uslovima zaštite prirode u skladu sa zakonom kojim je uređena zaštita prirode.

Član 22

Tabelarni dio Programa izrađuje se po odjeljenjima i odsjecima.

U tabelarnom dijelu Programa prikazuje se stanje šuma: iskaz površina po odjeljenjima i odsjecima, opis staništa i sastojina i razmjer dobnih i debljinskih razreda na obrascima 4, 5 i 6 koji su sastavni dio ovog pravilnika.

Plan gajenja šuma i plan sječa šuma prikazuju se na Obrascima 7 i 8, koji su sastavni dio ovog pravilnika.

Tabelarni dio programa o evidenciji izvršenih radova obuhvata: evidenciju izvršenih radova na uzgoju, evidenciju sječa prema Programu (redovna sječa), sječe za izgradnju i održavanje infrastrukturnih objekata: šumski putevi, vlake, dalekovodi i drugi objekti (vanredna sječa), sanitarne i bespravne sječe, evidenciju puteva i evidenciju požara.

Evidencije iz stava 4 ovog člana vode se na Obrascima 9, 10, 11 i 12 koji su sastavni dio ovog pravilnika.

Šumska hronika vodi se na obrascu 13 koji je sastavni dio ovog pravilnika i obuhvata podatke o: većim šumskim štetama od elementarnih nepogoda, štetama od insekata i gljivičnih oboljenja, pojavama ranih i kasnih mrazeva, početku vegetacionog perioda, periodu cvjetanja, plodonošenju sastojine, uticaju izvršenih šumskih radova, promjeni vlasništva.

Član 23

Kartografski dio Programa izrađuje se u vidu digitalnih i papirnih karata i to:

- 1) osnovna karta koja sadrži granicu gazdinske jedinice, granice odjeljenja i odsjeka, javne i šumske puteve i druge objekte;

2) tematske karte:

- karta funkcija i namjena šuma;
- karta gazdinskih klasa;
- karta vlasništva;
- karta zaštićenih i posebno važnih biotopa;
- karta realizacije programa po godinama (izvršeni obim sječa, šumsko-uzgojni radovi, izgrađene saobraćajnice i drugi objekti) - privredna karta.

Papirne karte iz stava 1 ovog člana izrađuju se u razmjeri 1:10.000 ili 1:25.000 u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika.

Član 24

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaju da važe odredbe čl. 3 do 10, član 11 st. 1, 2, i 3, i čl. 12 do 27 Pravilnika o sadržini i načinu donošenja posebne osnove, programa i plana gazdovanja šumama i izvođačkog projekta ("Službeni list RCG", broj 56/01).

Član 25

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 322-47/13-5

Podgorica, 26. jula 2013. godine

Ministar,
prof. dr **Petar Ivanović, s.r.**

Opis staništa i sastojina

Datum:		Glavni projektant:	
Gazdinska jedinica:		Odjeljenje:	
		Odsjek:	
		Površina (ha):	
1. Svojina		4. Vrsta neobraslog zemljišta:	
2. Kategorija šuma i šumskog zemljišta		5. Funkcija šume:	
3. Potencijalna prirodna šumska vegetacija:		6. Namjena zemljišta:	

..... Stanište.....

7. Nadmorska visina(m):		8. Nagib (°):		9. Vrsta nagiba:		10. Oblik terena:	
11. Ekspozicija:		12. Matični supstrat					
13. Tip zemljišta							

14. Dubina zemljišta:

1.	Vrlo duboka (preko 120 cm)	4.	Plitka (16-30 cm)
2.	Duboka (81-120 cm)	5.	Vrlo plitka (do 15 cm)
3.	Srednje duboka (31-80 cm)		

15. Vlažnost zemljišta:

1.	Mokro	3.	Svježe
2.	Vlažno	4.	Suvo

16. Step en ugroženosti od erozije:

1.	Ne postoji	4.	Srednje jaka površinska erozija	7.	Jaka dubinska erozija
2.	Vrlo slaba erozija	5.	Srednje jaka dubinska erozija	8.	Pretjerana površ.eroz
3.	Slaba erozija	6.	Jaka površinska erozija	9.	Pretjerana dub.erozija

17. Kvalitet staništa

1.	Dobro (uslovi za razvoj glavnih vrsta optimalni)	3.	Loše (uslovi za razvoj glavnih vrsta nepovoljni).
2.	Srednje (uslovi za razvoj glavnih vrsta srednje dobri)		

..... Podaci o sastojini.....

18. Strukturni oblik:

1.	Stablimično prebina sastojina	4.	Dvospratna sastojina
2.	Grupimično prebina sastojina	5.	Nejednolična sastojina (dugo podmladno razdoblje)
3.	Jednodobna sastojina (podmladno razdoblje do 20.g.)	6.	Grupimično raznodobna sastojina

19. Sastojinska pripadnost – glavne vrste drveća:

20. Gazdinska grupa

100	Šume prebirne sječe	850	Makije
120	Grupimično raznodobne šume (120-199)	900	Zaštitna šuma-Visoke šume
200	Šume oplodne sječe kratkog podmladnog razdoblja	940	Zaštitna šuma- Izdanačke šume
300	Šume oplodne sječe dugog podmladnog razdoblja	960	Zaštitna šuma- Šikare
400	Visoke degradirane šume	970	Zaštitna šuma- Šibljiaci
500	Šumske kulture	980	Zaštitna šuma- Makije
600	Izdanačke šume za konverziju	990	Zaštitna šuma- Garizi
700	Izdanačke šume za rekonstrukciju		
800	Šikare		

21. Razvojna faza sastojine (za jednodobne šume)

1.	Mladik, preovlađujući prečnik < 5 cm	6.	Sklopljena zrela sastojina bez podmlatka, preovlađujući prečnik > 50 cm; sklop krošnje > 0,7
2.	Guštik, preovlađujući prečnik 5 – 9 cm	7.	Razrijedjena zrela sastojina bez podmlatka, preovlađujući prečnik >50 cm; sklop krošnje < 0,7
3.	Tanji letvenjak, preovlađujući prečnik 10 - 14 cm	8.	Razrijedjena zrela sastojina dobro podmladena; sklop krošnje < 0,7
4.	Deblji letvenjak, preovlađujući prečnik 15 – 29 cm		
5.	Dozrijevujuća (odrasla) sastojina, preovlađujući prečnik 30 - 49 cm		

..... Struktura sastojine.....

22. Sklop (odnos između površine pod krunom stabla iznad taksacione granice i ukupne površine odsjeka):

1.	Veoma rijedak (0,3-0,4)	2.	Rijedak (0,5-0,6)	3.	Nepotpun (0,7-0,8)	4.	Potpun (>0,8)
----	-------------------------	----	-------------------	----	--------------------	----	---------------

23. Mješovitost:

1.	Čista sastojina (preko 90% jedna vrsta)	2.	Mješovita sastojina (druga ili druge vrste drveća učestvuju preko 10% po zapremini)
----	---	----	---

24. Smješa:

1.	Stablimična (stabla različitih vrsta pojedinačno raspoređena po odsjeku)	3.	U spratovima (stabla različitih vrsta grade zasebne spratove)
2.	Grupimična (stabla različitih vrsta raspoređena u grupama po površini odsjeka)		

25. Očuvanost:

1.	Očuvana sastojina	3.	Degradirana sastojina
2.	Devastirana sastojina		

26. Zdravstveno stanje:

1.	Veoma dobro (pojave oboljenja nijesu vidljive, a oštećena stabla rijetka)	3.	Srednje (oboljenja i oštećenja uočljiva na < 25% stabala)
2.	Dobro (oboljenja pojedinačne, mjestimična oštećenja stabala pri sječi i transportu drveta)	4.	Slabo (oboljenja i oštećenja uočljiva na > 25% stabala)

27. Starost sastojine (samo za jednodobne šume)			
---	--	--	--

28. Porijeklo:

1.	Visoka prirodna sastojina	2.	Izdanačka sastojina	3.	Vještački podignuta sastojina.
----	---------------------------	----	---------------------	----	--------------------------------

.....Otvorenost sastojine.....

29. Otvorenost sastojine putevima:

10.	Tvrđim putevima	13.	Neotvorena-ekonomski neopravdano
11.	Mekim putevima	14.	Neotvorena-enklava u tuđem posjedu
12.	Neotvorena-otvaranje moguće		

30. Step - obim otvorenosti:

10.	U potpunosti-put prolazi kroz odsjek	11.	Djelimično-put dotiče odsjek ili prolazi u blizini odsjeka
-----	--------------------------------------	-----	--

PLANOVI GAZDOVANJA ŠUMAMA

1. Plan sječa

Sistem gazdovanja:

Kratkoročni uzgojni cilj:

Broj navrata (jedan ili rijetko dva):	Godina sječe (Precizirati polurazdoblje i optimalnu godinu sječe):
---------------------------------------	--

	VRSTA SJEČA	VRSTA DRVEĆA*	HA**	V%	Zv%	M ³ /HA	KVALITET
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							

* "sve", ako sve vrste budu tretirane; ** radna površina u ha ili % sastojinske površine

OBRAZAC PREMJERA NA PRIMJERNIM POVRŠINAMA

Gazdinska jedinica:

1

Svojina:

4

Odjeljenje:

2

Odsjek:

5

Broj primjerne površine:

3

Koordinate:

X

6

Y

7

Stalna - Privremena

Kategorija šuma i šumskog zemljišta:

10

Broj stabla	Vrsta drveća	Status mrtvog drveta	Azimut stabla(°)	Razdaljina do stabla (dm)	Prsni prečnik (mm)	Visina mjerenja prsnog prečnika (dm)	Redukcija zapremine (%)	Prirast (mm)	Visina (dm)	Nepravilnost visine stabla	Početak krošnje (dm)	Kraft-Klasa	Uzgujno tehnička klasif.	Tehnička klasifikacija	Oštećenja stabla	Šuplja stabla	Veteranska stabla
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	
17																	
18																	
19																	
20																	
21																	
22																	
23																	
24																	
25																	
26																	
27																	
28																	
29																	
30																	
31																	

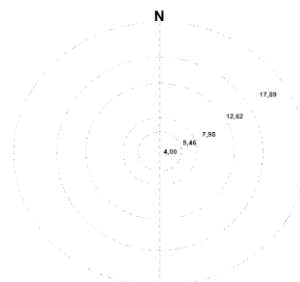
Opis prizemne vegetacije, podmlatka, šiblja, bilja i trava (krug od r = 4m)

29	Status pokrivača sastojine	
Vegetacija - tip - sloj	Pokrivenost / Visinski razred (%)	
	20 - 130 cm	> 130 cm
	30	31

Pokrivenost drvećem - podmlađivanje (%)				
Vrsta drveća	Visinski razred	Kvalitet	Visinski razred	Kvalitet
	20 - 130 cm		> 130 cm	
33	34	35	36	37

Granične linije (crtež):

Granične linije		1				2				3				4	
		Azimut (°)	Razda ljina(m)		Azimut (°)	Razda- ljina (m)		Azimut (°)	Razda- ljina (m)		Tip granične linije				
			m	dm		m	dm		m	dm					
38	1														
39	2														

40	Vertikalna struktura: spratovnost sastojine	1.	Jednospratna sastojina
		2.	Dvospratna sastojina
		3.	Trospratna ili višespratna sastojina

41 Starost sastojine:

42 Sklop sastojine:

43	Razvojna faza sastojine:	1.	Mladik, sa preovlađujući prečnik < 5 cm
		2.	Guštik, preovlađujući prečnik 5 – 9 cm
		3.	Tanji letvenjak, preovlađujući prečnik 10 - 14 cm
		4.	Deblji letvenjak, preovlađujući prečnik 15 – 29 cm
		5.	dozrijevajuća (odrasla) sastojina, preovlađujući prečnik 30 - 49 cm
		6.	Sklopljena zrela sastojina bez podmladka, preovlađujući prečnik 50 cm i više, sklop krošnje < 0,7
		7.	Razrijeđena zrela sastojina bez podmladka, preovlađujući prečnik 50 cm i više, sklop krošnje < 0,7
		8.	Razrijeđena zrela sastojina dobro podmlađena, sklop krošnje < 0,7

44	Pristupačnost	0	Premjerna površina je pristupačna
		1.	Premjerna površina je nepristupačna zbog zakonskih ograničenja (npr. vojno područje)
		2.	Nema legalnih ograničenja
		3.	Primjerna površina je nepristupačna zbog prirodnih ograničenja (npr. strme stijene, plavne šume)

Ostala zapažanja:

Lice koje je prikupilo podatke _____ Datum: _____
 Lice koje vrši stručni nadzor _____ Datum: _____

NAČIN PRIKUPLJANJA PODATAKA POTREBNIH ZA IZRADU PROGRAMA

Označavanje stabala

Svako premjereno stablo označava se kredom arapskim brojem, na strani stabla vidljivoj sa centra primjerne površine, počev od 1 pa nadalje do premjera svih stabala i vrši se ocjena podataka koji se odnose na premjereno stablo.

Označavanje stabala počinje od stabla koje je najbliže centru primjerne površine i nastavlja se u pravcu kretanja kazaljke na satu.

Vrste drveća

Prilikom premjera stabala određuje se i vrsta drveća.

Suva stabla- mrtvo drvo

Suva stabla - mrtvo drvo: dubeća, prevršena ili oborena stabla ili djelovi oborenih stabala različite faze razgrađenosti (zdravo, natrulo i trulo), kao i drveni sortimenti koji nijesu iznijeti iz sastojine na vrijeme i nema izgleda da će se to dogoditi, evidentiraju se na cijeloj primjernoj površini.

Procjena palog mrtvog drveta vrši se unutar primjerne površine, ako je srednji prečnik (prečnik u sredini debla) preko 20 cm i ako je njegova ukupna dužina najmanje 1 m, s tim što se uzima u obzir samo dužina palog drveta unutar primjerne površine.

Dubeće mrtvo drvo se evidentira ako je prečnik preko 20 cm i minimalna visina 1 m.

Unutar primjerne površine ne određuje se lokacija mrtvog drveta, već se evidentira procjena prečnika, visine i dužine mrtvog drveta i u evidenciju se unosi i šifra prema statusu i vrsti mrtvog drveta.

Status mrtvog drveta označava se šifrom:

- 1 – dubeće;
- 2 – ležeće;
- 3 – prevršeno.

Vrsta mrtvog drveta označava se šifrom:

- 91 - četinarsko mrtvo drvo;
- 92 - lišćarsko mrtvo drvo;
- 99 - ne može se identifikovati.

Azimut stabla

Azimut stabla se mjeri sa centra primjerne površine prema prsnoj visini stabla, a ako je stablo nagnuto, azimut se mjeri prema panju stabla.

Razdaljina do stabla

Horizontalna razdaljina sredine stabla do centra primjerne površine mjeri se u decimetrima na prsnoj visini.

Kod nagnutih stabala horizontalna daljina mjeri se prema panju stabla.

Ukoliko se neko stablo nalazi na udaljenosti koja je jednaka graničnom poluprečniku koncentričnog kruga, razdaljina se mjeri sa tačnošću do 1 cm.

Stabla koja su posječena u predhodnom uređajnom periodu evidentiraju se šifrom:

- 4 - stablo posječeno u predhodnom uređajnom periodu;
- 5 - mrtvo stablo koje je izmjereno kao živo stablo u prethodnom uređajnom periodu (ako je potrebno, dodatno ga označiti kao „mrtvo stablo“); i

6 - stabla koja ne postoje iz drugih razloga.

Mjerenje prsnog prečnika stabla

Prsni prečnik stabala mjeri se za sva stabla iznad taksacione granice trakom za mjerenje prečnika na visini od 1,3 m od tla i upisuje u cm.

Prsni prečnik mjeri se na kosim terenima sa gornje strane stabla, a na ravnim terenima sa strane od centra primjerne površine.

Stablo kome je izmjeren prečnik obilježava se horizontalnom linijom kredom na mjestu mjerenja prečnika.

Ako je visina mjerenja prsnog prečnika iznad ili ispod 1,3 m (npr. zbog abnormalnosti debla) visina na kojoj se mjeri prsni prečnik unosi se u dm.

Redukcija zapremine stabla

U slučaju ekstremno nepravilnog oblika stabla redukциони faktor zapremine procjenjuje se i upisuje procenat „nedostajuće“ zapremine, primjenom sljedeće formule: $\text{redukcija zapremine (\%)} = \frac{\text{redukovana zapremina (2)}}{\text{normalna zapremina (3)}}$.

Visina stabla

Visine stabala mjere se na svim stalnim primjernim površinama.

Stablina sa polomljenom krošnjom (prevršena), ležećim stablima ili značajno nagnutim stablima ne mjeri se visina, a stabla se evidentiraju šiframa:

4-pervršena stabla;

5-nagnuta stabla.

Visina i debljinski prirast mjere se na stablima izabranim na sljedeći način:

- na svakoj stalnoj primjernoj površini (krugu) dijeli se raspon između najmanjeg i najvećeg izmjerenog prečnika na tri približno jednake debljinske klase,
- za glavne vrste drveća u sastojini biraju se po dva stabla u gornjoj i srednjoj debljinskoj klasi i jedno stablo u donjoj klasi,
- za sporedne vrste drveća bira se po jedno stablo u svakoj klasi,
- stabla se biraju po redoslijedu mjerenja.

Glavnim vrstama drveća smatraju se tri vrste drveća koje pojedinačno imaju više od 25% ukupne zapremine sastojine (odsjeka). Sporedne vrste drveća su ostale vrste drveća koje se pojavljuju na primjernoj površini.

Prirast

Debljinski prirast se mjeri za sva stabla kojima se mjeri visina.

Stabla se buše sa strane gdje se vrši mjerenje prsnog prečnika, i na istoj visini (na ravnim površinama na strani okrenutoj ka centru tačke).

Osnova krošnje

Prilikom mjerenja visine stabla mjeri se i visina stabla od tla do početka krošnje u m.

Kod četinarara početak krošnje je pršljen sa najmanje tri zelene grane, a kod lišćara mjesto gdje velike grane formiraju krošnju ili gdje počinje račvanje debla.

Kraft klasa

Kraf klasa stabala određuje se:

- 1 - predominantna (stabla koja dominiraju u sklopu drveća sa izuzetno snažno razvijenim krošnjama);
- 2 - dominantna (stabla sa krošnjom koja se nalaze u sklopu drveća sa dobro razvijenom krošnjom);
- 3 - kodominantna (stabla koja se nalaze u sklopu drveća ali su niža od stabala drveća u tom sklopu);
- 4 - zastarčena (stabla su stabla koja su niža od sklopa drveća u kome se nalaze sa zakržljalom krošnjom);
- 5 - prilično zastarčena (stabla kojima prijeti opasnost od sušenja).

Klasifikacija stabala prema kvalitetu

Stabla se prema kvalitetu klasifikuju na osnovu uzgojne i tehničke klasifikacije.

Stabla se prema uzgojnoj klasifikaciji klasifikuju u tri klase: I, II i III.

Stabla se prema tehničkoj klasifikaciji klasifikuju u četiri klase: I, II, III i IV.

Klasifikacija se vrši za svako premjereno stablo na primjernoj površini.

Uzgojna klasifikacija stabala vrši se prema sljedećoj tabeli:

UZGOJNA KLASIFIKACIJA STABALA BUKVE I KLASA

Karakteristika	Debljinska klasa		
	5-10*, 10-15, 15-20	20-30 i 30-50	50-80, 80>
Porijeklo	Isključivo sjemensko*	Isključivo sjemensko	Isključivo sjemensko
Zdravlje	Zdravo i normalno*	Zdravo i normalno	Zdravo i normalno
Lišće	Zdravo i zeleno*	Zdravo i zeleno	Zdravo i zeleno
Nadžilje	Zdravo i normalno*	Zdravo i deformisano do 2 m	Zdravo i deformisano do 2 m
Deblo	<p>Zdravo, pravo, punodrvno* do 1/2 visine stabla,</p> <p>Čisto od grana u donjoj trećini ili je proces čišćenja u toku (grane se suše) i očekuje se njegov nastavak obzirom na položaj stabla prema susjednim stablima,*</p>	<p>Zdravo, pravo, čisto i punodrvno veće od 1/5 visine stabla (h); ili ako ima takvu minimalnu dužinu iznad deformisanog nadžilja (do 2 m visine) ako nema indicija da bi na tom mjestu moglo biti natrulo, sa tolerancijama na tom minimalnom dijelu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdrave grane do 3 cm, - po jedna zdrava grana manja od 0,15 d 1.3/m ili po 1 sljepica na 2 m, - po jedna zdrava grana >0,15 d 1.3 ako se izrezivanjem (dijela do 2 m) mogu dobiti dva dijela ukupno $\geq 1/5$ h a pojedinačno duža od 2 m 	<p>Zdravo, pravo, čisto i punodrvno >1/5 h; ili ako ima takvu minimalnu dužinu iznad deformisanog nadžilja (do 2 m visine) ako nema indicija da bi na tom mjestu moglo biti natrulo, sa tolerancijama na tom minimalnom dijelu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdrave grane do 3 cm, - po jedna zdrava grana manja od 0,15 d (prečnika debla), po 1m dužnom ili po jedna sljepica na 2 dužna metra, - po jedna zdrava grana deblja od 0,15 d, ako se izrezivanjem (dijela do 2 m) mogu dobiti dva dijela ukupno $\geq 1/5$ h a pojedinačno duža od 2 m
Zakrivljenost	Ne toleriše se	Jednostrana, visina luka manja od 3% dužine (1/5h) na deblu i višestruka iznad 1/2 visine stabla	Jednostrana, visina luka manja od 3% dužine (1/5h) na deblu i višestruka iznad 1/3 visine stabla
Usukanost	Ne toleriše se	Ne	Ne
Rašlja	Ne toleriše se	Iznad 1/2 visine stabla	Iznad 1/3 visine stabla
Žljebovitost debla	Ne toleriše se	Dubina žljeba manja od 5% srednjeg prečnika debla	Dubina žljeba manja od 5% srednjeg prečnika debla
Ozljeda debla	Ne toleriše se	Do 5 cm širine horizontalno	Do 5 cm širine horizontalno
Mrazopucina	Ne toleriše se	Ne	Ne
Oštećenje krošnje	Ne toleriše se	Polomljene i suve grane u gornje 2/3 dužine krošnje, čiji je broj manji od 1/10 svih živih grana	Polomljene i suve grane u gornje 2/3 dužine krošnje, čiji je broj manji od 1/10 svih živih grana
Zastračeno	Ne toleriše se	Ne toleriše se	Ne toleriše se
Prevršeno	Ne toleriše se	Ne toleriše se	Ne toleriše se
Suvovrhu	Ne toleriše se	Ne toleriše se	Ne toleriše se
Oboljelo	Ne toleriše se	Ne toleriše se	Ne toleriše se

* ove karakteristike se odnose i na debljinsku klasu 5-10 cm

UZGOJNA KLASIFIKACIJA STABALA BUKVE
III KLASA

Karakteristika	Debljinska klasa		
	5-10*, 10-20	20-30, 30-50	50-80, 80>
Porijeklo	Izdanačko (u visokim šumama)	Izdanačko (u visokim šumama)	Izdanačko (u visokim šumama)
Zdravlje	Loše formirano a zdravo,* Jako ozlijeđeno, natrulo ili bolesno	Loše formirano a zdravo Jako ozlijeđeno, natrulo ili bolesno	Loše formirano a zdravo Jako ozlijeđeno, natrulo ili bolesno
Lišće	Blijedo, prorijeđeno, slijedi ugibanje	Blijedo, prorijeđeno, slijedi ugibanje (10 godina)	Blijedo, prorijeđeno, slijedi ugibanje (10 godina)
Nadžilje	Natrulo ili deformisano više od 1m	Natrulo	Natrulo
Deblo	Granato do zemlje, natrulo, bez čišćenja od grana niti se ono očekuje u narednoj deceniji*	Granato do zemlje, nije moguće u donjoj 1/5 h stabla izdvojiti dio debla od 2 m sa do dvije grane debljine < 0.25 srednjeg prečnika i manje od 10 cm ili dvije sljepice; Natrulo deblo	Granato do zemlje, nije moguće u donjoj 1/3 h stabla izdvojiti dio debla od 2 m sa do dvije grane debljine < 0.30 ds i tanje od 10 cm ili dvije sljepice, po jednom dužnom metru; Natrulo deblo
Zakrivljenost	Jednostrano do ½ h ali visina luka veća od 3% dužine ili višestruko zakrivljeno	U donjoj 1/3 visine stabla nema ni 2 m debla sa visinom luka manjim od 5% dužine tog dijela debla	U donjoj 1/3 visine nema ni 2 m debla sa visinom luka manjim od 5% dužine tog dijela debla
Usukanost	Usukano, otklon žice veći od 10% prečnika po dužnom metru	Nema ni 2 m sa otklonom žice manjim od 25% prečnika po dužnom metru	Nema ni 2 m sa otklonom žice manjim od 25% prečnika po dužnom metru
Ozljeda debla	Sva značajno ozlijeđena i oboljela stabla*	Šira od 10 cm horizontalno	Šira od 10 cm horizontalno
Mrazopucina	Sva stabla sa mrazopucinom	Sva stabla sa mrazopucinom	Sva stabla sa mrazopucinom
Prevršeno	Značajno	Dužina prelomljenog ovrška >1/5 dužine krošnje ili 1/10 h stabla	Dužina prelomljenog ovrška >1/3 dužine krošnje ili 1/5 h stabla
Suvovrhu	Značajno	Suvi vrh ≥1/10 dužine krošnje ili ≥1/20 visine stabla	Sušenje u ≥1/5 dužine krošnje
Oboljelo	Značajno	Da	Da

* ove karakteristike se odnose i na debljinsku klasu 5-10 cm

Stabla koja se ne mogu klasifikovati u prvu i treću klasu klasifikuju se u II klasu.

UZGOJNA KLASIFIKACIJA STABALA JELE I SMRČE
I KLASA

Karakteristika	Debljinska klasa		
	5-10*, 10-20	20-30, 30-50	50-80, 80>
Zdravlje	Zdravo i normalno*	Zdravo i normalno	Zdravo i normalno
Iglice	Zdrave i zelene*	Zdrave i zelene	Zdrave i zelene
Nadžilje	Zdravo i normalno*	Zdravo i deformisano do 1 m	Zdravo i deformisano do 1,5 m
Deblo	Zdravo, pravo, punodrvno*, nema živih grana u donjoj 1/3 h, ili je proces čišćenja u toku (grane se suše) i očekuje se njegov nastavak*,	Zdravo, pravo, čisto i punodrvno >1/3 h; Stablo koje ima takvu minimalnu dužinu iznad deformisanog nadžilja (do 1,5 m visine) na kojoj se tolerišu: na donjoj trećini od 1/3 h pokoji čaprljak <2 cm, u srednjoj trećini od 2/3 h čaprljci i suhe grane <2 cm i žive grane <3 cm na gornjoj trećini od 1/3 h po 1 pršljen grana <6 cm na dužni metar	Zdravo, pravo, čisto i punodrvno >1/3 h; Stablo koje ima takvu minimalnu dužinu iznad deformisanog nadžilja (do 1,5 m visine) na kojoj se tolerišu: na donjoj trećini od 1/3 pokoji čaprljak <2 cm, u srednjoj trećini od 2/3 h čaprljci i suhe grane <2 cm i žive grane <3 cm na gornjoj trećini od 1/3 h po 1 pršljen grana <6 cm na dužni metar
Zakrivljenost	Ne toleriše se	U gornjoj 1/3 h	U gornjoj ½ h
Rašlja	Ne toleriše se	U gornjoj 1/3 h	Iznad ½ h
Ozljeda debla	Ne toleriše se*	Do 5 cm širine horizontalno	Do 5 cm širine horizontalno

Oštećenje krošnje	Ne toleriše se	Najviše dvije polomljene i suve grane u gornje 2/3 krošnje,	Polomljene i suve grane u gornje 2/3 krošnje, N< 1/10 živih
Nadvišeno	Ne od boljih stabala*	Ne toleriše se	Ne toleriše se
Zastračeno	Ne toleriše se*	Ne toleriše se	Ne toleriše se
Prevršeno	Ne toleriše se	Ne toleriše se	Ne toleriše se
Suvovrhu	Ne toleriše se	Ne toleriše se	Ne toleriše se
Oboljelo	Ne toleriše se	Ne (uz najviše dvije grane sa imelom i vještčinim metlama)	Ne (imela i "vještčine metle" da, ali na manje od 1/10 svih grana)

* ove karakteristike se odnose i na debljinsku klasu 5-10 cm

UZGOJNA KLASIFIKACIJA STABALA JELE I SMRČE III KLASA

Karakteristika	Debljinska klasa		
	5-10*, 10-20	20-30, 30-50	50-80, 80>
Zdravlje	Zdravo uz ostale nedostatke Ozlijeđena i oboljela*	Zdravo a loše formirano Jako ozlijeđeno, bolesno i trulo	Zdravo a loše formirano Jako ozlijeđeno, bolesno i trulo
Iglice		Blijede i prorijeđene	Blijede i prorijeđene
Nadžilje	Zdravo i deformisano >1 m	Natrulo i trulo	Natrulo i trulo
Deblo	Proces čišćenja nije započeo niti se očekuje*, Deblo nepravilno*	Granato do zemlje tako da nije moguće u donjoj 1/3 h izdvojiti dio debla od 3 m sa najviše tri grane/m' deblje od 10 cm; Svako natrulo deblo;	Granato do zemlje tako da nije moguće u donjoj 1/3 h izdvojiti dio debla od 3 m sa najviše tri grane/m' do 10 cm debljine; Svako natrulo deblo;
Zakrivljenost	Jednostrano, visina luka >2% Višestruko	Na minimalnoj dužini od 3 m visina luka >5%	Na min. dužini od 3 m visina luka >5%
Usukano	Više od 10 % d po metru	Na minimalnoj dužini od 3 m >25% d po jednom metru	Na minimalnoj dužini od 3 m >25% d po jednom metru
Ozljeda debla	Ako je od značaja*	Šira od 10 cm horizontalno	Šira od 10 cm horizontalno
Oštećenje krošnje	Ako je od značaja*	Ako je započelo blijedenje iglica i njihovo prorjeđivanje (oboljelo stablo)	Ako je započelo blijedenje iglica i njihovo prorjeđivanje (oboljelo stablo)
Prevršeno		Ako je dužina prelomljenog vrha >1/10 dužine krošnje ili >1/20 h	Ako je dužina prelomljenog vrha >1/10 dužine krošnje ili >1/20 h
Suvovrhu		Sva stabla	Suvi vrh >1/10 dužine krošnje ili 1/20 h
Rak debla	Ako je od značaja*	Sva stabla	Zdrav rak na više od ½ obima debla

* ove karakteristike se odnose i na debljinsku klasu 5-10 cm

Stabla koja se ne mogu klasifikovati u prvu i treću klasu klasifikuju se u II klasu.

UZGOJNA KLASIFIKACIJA STABALA BIJELOG I CRNOG BORA I KLASA

Karakteristika	Debljinska klasa		
	5-10*, 10-20	20-30, 30-50	50-80, 80>
Zdravlje	Zdravo i normalno*	Zdravo i normalno	Zdravo i normalno
Iglice	Zdrave i zelene*	Zdrave i zelene	Zdrave i zelene
Nadžilje	Zdravo i normalno*	Zdravo i deformisano do 1,5 m	Zdravo i deformisano do 1,5 m
Deblo	Zdravo, pravo, punodrvno*, nema živih grana u donjoj 1/4 h, ili je proces čišćenja u toku (grane se suše) i očekuje se njegov nastavak*,	Zdravo, pravo, čisto i punodrvno >1/4 h; Stablo koje ima takvu minimalnu dužinu iznad deformisanog nadžilja (do 1,5 m visine) na kojoj se tolerišu: na donjoj trećini od 1/4 h poneki čaprljak <2 cm, u srednjoj trećini od 1/4 h čaprljci i suve grane <2 cm i žive grane <3 cm, na gornjoj trećini od 1/4 h po 1 pršljen grana <6 cm na dužni metar, zakrivljenost, visina luka <2%;	Zdravo, pravo, čisto i punodrvno >1/4 h; Stablo koje ima takvu minimalnu dužinu iznad deformisanog nadžilja (do 1,5 m visine) na kojoj se tolerišu: na donjoj trećini od 1/4 h poneki čaprljak <2 cm, u srednjoj trećini od 1/4 h čaprljci i suve grane <2 cm i žive grane <3 cm, na gornjoj trećini od 1/4 h po 1 pršljen grana <6 cm na dužni metar, zakrivljenost, visina luka do 2%;

Zakrivljenost	Ne toleriše se	U gornjoj 1/3 h	Da, u gornjoj ½ h
Rašlja	Ne toleriše se	U gornjoj 1/3 h	Iznad ½ h
Ozljeda debla	Ne toleriše se *	Do 10 cm širine horizontalno smolarena	Do 10 cm širine horizontalno; Smolarena stabla
Oštećenje krošnje	Ne toleriše se	Polomljene i suve grane u gornje 2/3 krošnje, n< 1/10 živih	Polomljene i suve grane u gornje 2/3 krošnje, n< 1/10 živih
Nadvišeno	Ne od boljih stabala*	Ne toleriše se	Ne toleriše se
Zastračeno	Ne toleriše se *	Ne toleriše se	Ne toleriše se
Prevršeno	Ne toleriše se *	Ne toleriše se	Ne toleriše se
Suvovrho	Ne toleriše se *	Ne toleriše se	Ne toleriše se
Oboljelo	Ne toleriše se *	Ne toleriše se	Ne toleriše se

* ove karakteristike se odnose i na debljinsku klasu 5-10 cm

UZGOJNA KLASIFIKACIJA STABALA BIJELOG I CRNOG BORA
III KLASA

Karakteristika		Debljinska klasa	
	5-10*, 10-20	20-30, 30-50	50-80, 80>
Zdravlje	Zdravo; ozlijeđena i oboljela*	Zdravo a loše formirano. Jako ozlijeđeno, bolesno i trulo	Zdravo a loše formirano. Jako ozlijeđeno, bolesno i trulo
Iglice	Zdrave	Blijede i prorijeđene	Blijede i prorijeđene
Nadžilje	Zdravo i deformisano >1 m	Natrulo i trulo	Natrulo ili trulo
Deblo	Proces čišćenja nije započeo niti se očekuje*, Deblo nepravilno*	Granato do zemlje tako da nije moguće u donjoj 1/3 h izdvojiti dio debla od 3 m sa najviše tri grane/m deblje od 10 cm; Svako natrulo deblo;	Granato do zemlje tako da nije moguće u donjoj 1/3 h izdvojiti dio debla od 3 m sa najviše tri grane/m do 10 cm debljine; Svako natrulo deblo;
Zakrivljenost	Jednostrano, visina luka >2% Višestruko	Na minimalnoj dužini od 3 m visina luka >5%	Na minimalnoj dužini od 3 m visina luka >5%
Usukano	Više od 10% d po metru	Na min. dužini od 3 m >25% d po jednom metru	Na min. dužini od 3 m >25% d po jednom metru
Ozljeda debla	Ako je od značaja*	Šira od 10 cm horizontalno (bijeli bor) Šira od 15 cm horizontalno (crni bor) Smolarena stabla	Šira od 15 cm horizontalno (bijeli bor) Šira od 20 cm horizontalno (crni bor) Smolarena stabla
Oštećenje krošnje	Ako je od značaja*	Ako je započelo blijeđenje iglica i njihovo prorjeđivanje	Ako je započelo blijeđenje iglica i njihovo prorjeđivanje
Prevršeno	Sva stabla	Ako je dužina prelomljenog vrha >1/10 dužine krošnje ili >1/20 h	Ako je dužina prelomljenog (ili suvog) vrha >1/5 dužine krošnje ili >1/10 h
Suvovrho	Sva stabla	Sva stabla	Suvi vrh >1/5 dužine krošnje ili 1/10 h

* ove karakteristike se odnose i na debljinsku klasu 5-10 cm

Stabla koja se ne mogu klasifikovati u prvu i treću klasu klasifikuju se u II klasu.

Tehnička klasifikacija stabala vrši se prema sljedećoj tabeli:

Jela i smrča

Vrsta drveća	Tehnička klasifikacija (u daljem tekstu:TKK)	5 –10; 10-20 cm	20-30; 30 – 50; 50 – 80; preko 80 cm
Jela i smrča	1	<p>a) Sva stabla i uzgojno-tehničke klase (u daljem tekstu: UTK)</p> <p>b) Sva zdrava stabla koja imaju pravno i punodrvno deblo do $\frac{1}{2}$ visine stabla i više</p> <p>c) Stabla II i III UTK iz čije se donje $\frac{2}{3}$ visine odbacivanjem ili izrezivanjem dijela debla do 1 m mogu dobiti dva prava i punodrvna dijela debla sa ukupnom dužinom od najmanje $\frac{h}{2}$ ili većom, te da u odbačenom ili izrezanom dijelu greška sigurno «zatvara».</p>	<p>a) Sva stabla I UTK;</p> <p>b) Stabla II i III UTK, ako su ispunjeni oni uslovi I UTK koji se odnose na deblo;</p> <p>c) c) Stabla II i III UTK iz čije se donje $\frac{1}{2}$ visine, nakon odbacivanja deformisanog nadžilja (do 1,5 m) može dobiti, iz cijela ili iz više komada (izrezivanjem dijela sa greškom), dio zdravog, pravog i punodrvnog debla dužine $\frac{h}{3}$ i više. Pojedini komadi pri tome ne mogu biti kraći od 4 m. Pri tome se na dijelu debla minimalne dužine($\frac{h}{3}$) tolerišu: u donjoj $\frac{1}{3}$: poneki suvi čaprljak tanji od 2 cm -u gornje $\frac{2}{3}$: suve grane do 2 cm debljine i žive grane do 4 cm debljine, neograničeno - u gornjoj $\frac{1}{3}$: jedna živa grana do 6 cm debljine po m' ili pršljen takvih grana</p>
	2	<p>a) Stabla II i III UTK koja u donje $\frac{2}{3}$ visine imaju bar 3 m dužine pravog i punodrvnog debla nakon odbacivanja ili izrezivanja natrulog ili ozlijeđenog dijela debla, dijela debla sa zdravim rakom i sl.</p>	<p>a) Preostala stabla II UTK</p> <p>b) Stabla III UTK iz čije se donje $\frac{1}{2}$ visine može izdvojiti komad dužine 3 m ili više, sa tolerisanjem greške:</p> <p>-maksimalno tri grane/m' tanje od 10 cm</p> <p>-zakrivljenost: visina luka manja od 5%</p> <p>-usukanost: manja od 25 % od prečnika na jednom metru</p>
	3		<p>a) Stabla III UTK za koja nismo sigurni da se donje $\frac{1}{2}$ visine može dobiti komad minimalne dužine 3 m (jer ne znamo da li greška zatvara), kvaliteta propisanog za drugu tehničku klasu</p>
	4	<p>a) Sva ostala stabla, odnosno stabla iz čije donje $\frac{2}{3}$ h ne možemo izdvojiti prav i punodrvan dio od bar 3 m</p>	<p>a) Stabla III UTK za koja smo sigurni da se iz prve $\frac{1}{2}$ visine ne može dobiti komad minimalne dužine 3 m, kvaliteta koji odgovara drugoj tehničkoj klasi (trula ili natrula debla)</p>

Borovi

Vrsta drveća	TKK	5 –10; 10 -20 cm	20-30, 30 – 50; 50 – 80; preko 80 cm
Borovi	1	<p>a) Sva stabla I UTK</p> <p>b) Sva zdrava stabla koja imaju pravno i punodrvno deblo do $\frac{1}{2}$ visine stabla i više.</p> <p>c) Stabla II i III UTK iz čije se donje $\frac{2}{3}$ visine odbacivanjem ili izrezivanjem dijela debla do 1 m mogu dobiti dva prava i punodrvna dijela debla sa ukupnom dužinom od najmanje $\frac{h}{2}$ ili većom, te da u odbačenom ili izrezanom dijelu greška sigurno «zatvara».</p>	<p>a) Sva stabla I UTK;</p> <p>b) Stabla II i III UTK</p> <p>c) Stabla II i III UTK iz čije se donje $\frac{1}{3}$ visine, nakon odbacivanja deformisanog nadžilja (do 1,5 m) može dobiti, iz cijela ili iz više komada (izrezivanjem dijela sa greškom), dio zdravog, pravnog i punodrvnog debla dužine $\frac{h}{4}$ i više. Pojedini komadi pri tome ne mogu biti kraći od 3 m, sa tolerisanjem greške na dijelu debla minimalne dužine ($\frac{h}{4}$):</p> <ul style="list-style-type: none"> -zakrivljenost: visina luka manja od 2% - u donjoj $\frac{1}{3}$: poneki suvi čaprljak tanji od 2 cm -u gornje $\frac{2}{3}$: suve grane do 2 cm debljine i žive grane do 4 cm debljine, neograničeno -u gornjoj $\frac{1}{3}$: jedna živa grana do 6 cm debljine po m' ili pršljen takvih grana
	2	<p>a) Stabla II i III UTK koja u donje $\frac{2}{3}$ visine imaju bar 3 m dužine pravog i punodrvnog debla nakon odbacivanja ili izrezivanja natrulog ili ozlijeđenog dijela debla, dijela debla sa zdravim rakom</p>	<p>a) Preostala stabla II UTK;</p> <p>b) Stabla III UTK iz čije se donje $\frac{1}{2}$ visine može uzdvojiti komad dužine 3 m ili više, sa tolerisanjem greške:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maksimalno tri grane/m' tanje od 10 cm - zakrivljenost: visina luka manja od 5 % - usukanost: manja od 25 % od prečnika na jednom metru
	3		<p>a) Stabla III UTK iz kojih se iz donje $\frac{1}{2}$ visine ne može dobiti komad minimalne dužine 3 m, kvaliteta koji odgovara za drugu tehničku klasu</p>
	4	<p>a) Sva ostala stabla, odnosno stabla iz čije donje $\frac{2}{3}$ h ne može izdvojiti prav i punodrvan dio od 3 m</p>	<p>a) Stabla III UTK iz kojih se iz donje $\frac{1}{2}$ visine ne može dobiti komad minimalne dužine 3 m, kvaliteta koji odgovara za drugu tehničku klasu</p>

Bukva

Vrsta drveta	TKK	5 –10; 10-20 cm	20-30, 30 – 50; 50 – 80; preko 80 cm
Bukva	1	<p>a) Sva stabla I UTK</p> <p>b) Sva zdrava stabla koja imaju pravo i punodrvno deblo do $\frac{1}{2}$ visine stabla i više</p> <p>c) Stabla II i III UTK iz čije se donje $\frac{2}{3}$ visine odbacivanjem ili izrezivanjem dijela debla do jednog m mogu dobiti dva prava i punodrvna dijela debla sa ukupnom dužinom od najmanje $\frac{h}{2}$ ili većom, te da u odbačenom ili izrezanom dijelu greška sigurno «zatvara».</p>	<p>a) Sva stabla I UTK</p> <p>b) Stabla II i III UTK, ako su ispunjeni oni uslovi I UTK koji se odnose na deblo;</p> <p>c) Stabla II i III UTK iz čije se donje $\frac{1}{4}$ visine, nakon odbacivanja deformisanog nadžilja (do 2 m) može dobiti, iz cijela ili iz više komada (izrezivanjem dijela sa greškom), dio zdravog, pravog i punodrnog debla dužine $\frac{h}{5}$ i više sa tolerancijom na dijelu debla minimalne dužine ($\frac{h}{5}$):</p> <ul style="list-style-type: none"> -zdrave grane debljine do 2 cm -po jedna zdrava grana tanja od 15 % prečnika debla po m' ili po jedna sljepica na 2 m'. -jedna zdrava grana deblja od 15 % prečnika debla, ako se njenim izrezivanjem (dužina izreza maksimalno 2 m) mogu dobiti dva dijela minimalnih dužina 2 m a ukupne dužine minimalno $\frac{1}{5}$ visine stabla -jednostruka zakrivljenost debla ili dijelova debla: visina luka max. 3 %. - žljebovitost: ispod 5 % srednjeg prečnika
	2	a) Stabla II i III UTK koja u donje $\frac{2}{3}$ visine imaju bar 2 m dužine pravog i punodrnog debla nakon odbacivanja ili izrezivanja natrulog ili ozlijeđenog dijela debla, dijela debla sa zdravim rakom	<p>a) Preostala stabla II UTK</p> <p>b) Stabla III UTK iz čije se donje $\frac{1}{4}$ visine može uzdvojiti komad dužine 2 m ili više, sa tolerisanjem greške:</p> <ul style="list-style-type: none"> -do dvije grane tanje od 30 % prečnika debla po m' ili dvije sljepice -zakrivljenost: visina luka manja od 5 % -usukanost: manja od 25 % prečnika
	3		a) Stabla III UTK iz kojih se iz donje $\frac{1}{4}$ visine ne može dobiti komad minimalne dužine 2 m, kvaliteta koji odgovara za drugu tehničku klasu
	4	a) Sva ostala stabla, odnosno stabla iz čije se donje $\frac{2}{3}$ h ne može izdvojiti prav i punodrvan dio od 2 m	a) Stabla III UTK iz kojih se iz donje $\frac{1}{4}$ visine ne može dobiti komad minimalne dužine 2 m, kvaliteta koji odgovara za drugu tehničku klasu

Oštećenja stabala

Svako oštećenje stabla iskazuje se sljedećim šiframa:

- 1 - oštećenja osnove stabla izazvana vučom;
- 2 - oštećenja izazvana sječom;
- 3 - polomljena krošnja;
- 4 - ostala oštećenja;

Šuplja stabla

Svako stablo koje je šuplje evidentira se šifrom 1.

Veteranska stabala

Veteranska stabla su veoma stara stabla koja imaju ekološki značaj i čiji je prsni prečnik veći od 60 cm i evidentiraju se šifrom 1.

Pokrivenost zemljišta prizemnom vegetacijom, podmlatkom i šibljem.

Pokrivenost zemljišta procjenjuje se na svakoj primjernoj površini u krugu poluprečnika 4 m. Procjenjuje se zastupljenost pojedinih vrsta pokrivača u procentima na po 5%. Žbunje i podmladak razvrstavaju se u dva visinska razreda: 20-130 cm i preko 130 cm. Podmladak se evidentira po vrstama drveća, procjenjuje učešće vrsta u visinskim razredima i određuje kvalitet.

Status sastojine iznad primjerne površine evidentira se na način:

1-primjerna površina pod zaštitom krošanja,

2-primjerna površina na čistini (poluprečnik preko 50m bez zaštite krošanja).

Podaci za vrstu pokrivača iskazuju se šiframa:

- 0 - bez značajnog površinskog sloja (npr., kamenite lokacije);
- 1 - površinski sloj ispod 20 cm visine (iglice, lišće, mahovine);
- 2 – paprat;
- 3 – trava;
- 4 -ostale zeljaste biljke;
- 5 –žbunje;
- 6 – podmladak;

Kvalitet podmlatka iskazuje se sljedećim šiframa:

- 1 - dobar (vitalan, nije oštećen, optimalan rast u visinu);
- 2 - srednji (maksimalno 20% podmlatka je oštećeno, dobar visinski prirast);
- 3 - oštećen (> 20% podmlatka je oštećeno od domaćih ili divljih životinja);
- 4 - potišten sa veoma sporim rastom;
- 5 - oštećen sječom (> 20 % podmlatka je oštećeno, preovladavaju oštećenja prilikom sječa).

Granične linije

Ukoliko primjernu površinu presijeca granična linija (granice gazdinske jedinice, odjeljenja, odsjeka, putevi) podaci se prikupljaju sa dijela površine gdje se nalazi centar primjerne površine.

Udaljenost svake granične linije (najviše dvije) i azimuta na primjernoj površini mjere se od centra primjerne površine.

Određivanje pozicije presijecanja granične linije na primjernoj površini - tačke presijecanja određuju se u smjeru kazaljke na satu.

Granične linije se iskazuju sljedećom šifrom:

- 1 - asfaltni put;
- 2 - makadamski put;
- 3 - kamionski put;

4 - granica gazdinske jedinice, odjeljenja, odsjeka;

5 - nepristupačna šumska površina (strme stijene).

Vertikalna struktura sastojine

Vertikalna struktura sastojina određuje se prema spratnoj izgrađenosti sastojine.

Minimalna površina sprata je 20% površine kruga poluprečnika 40 m, na kome se i određuje vertikalna struktura.

Vertikalna struktura sastojine iskazuje se sljedećom šifrom:

- 1- jednospratna sastojina;
- 2- dvospratna sastojina;
- 3- višespratne sastojine.

Starost sastojine

Starost sastojine određuje se samo za jednodobne šume.

Sklop sastojine

Sklop sastojine predstavlja odnos projekcije kruna stabala iznad taksacione granice i primjerne površine.

Razvojna faza sastojine

Razvojna faza sastojine određuje se na krugu od 10 ari ($r=17,98$ m) i iskazuje se sljedećom šifrom:

- 1 - mladik, prečnika ispod 5 cm;
- 2 - guštik, prečnika od 5 do 10 cm;
- 3 - tanji letvenjak, prečnika od 10 do 15 cm;
- 4 - deblji letvenjak, prečnika od 15 do 30 cm;
- 5 - dozrijevajuća (odrasla) sastojina, prečnika od 30 do 40 cm;
- 6 - sklopljena zrela sastojina bez podmladka, prečnika od 50 cm i više, a sklopa većeg od 0,7;
- 7 - razrijeđena zrela sastojina bez podmladka, prečnika od 50 cm i više, a sklopa većeg od 0,7;
- 8 - razrijeđena zrela sastojina dobro podmlađena, a sklopa većeg od 0,7.

Pristupačnost primjerne površine

Pristupačnost primjerne površine iskazuje se sljedećom šifrom:

- 0 - površina je pristupačna;
- 1 - površina nepristupačna zbog zakonskih ograničenja (vojno područje);
- 2 - površina nepristupačna zbog zabrane pristupa;
- 3 - prirodna ograničenja (strme padine, močvarne ili vodene površine, nepristupačne stijene i sl.) ocjenjuju se na terenu.

Metod procjene

Metod procjene primjenjuje se kada zbog orografskih uslova nije moguće primijeniti standardnu mrežu primjernih površina. U ovom slučaju pozicija primjernih površina bira se nesistematski (bez mreže).

Izrada karata

Karte iz člana 24 ovog pravilnika izrađuju se primjenom geografsko informacionog sistema (GIS) za svaku gazdinsku jedinicu, posebno, u državnom koordinatnom sistemu – GK6_Hermannskogel projekciji – VI zona.

Karte se izrađuju na osnovu topografske karte Crne Gore razmjere 1:25 000, ortofoto snimka, georeferencirane postojeće karte gazdinske jedinice, digitalnog modela terena i pedološke karte.

GIS podaci sadrže sledeće slojeve (lejere): katastarski plan (granice, broj parcele, vlasništvo i klasifikaciju zemljišta), granice nacionalnih parkova i drugih zaštićenih područja, granica gazdinske jedinice, granica odjeljenja, granica odsjeka, i osnovne mreže primjernih površina.

Vrste slojeva (lejera), format slojeva (lejera), i podaci koje sadrže šejp fajlovi, prikazani su u tabeli:

Broj	Sloj(lejer)	Format	Podaci
1	Topografska karta	raster	
2	Snimci iz vazduha ili satelitski snimci	raster	
3	Digitalni model terena	raster	
4	Karta zemljišta	raster	
5	Granice nacionalnog parka	šejp fajl (poligon)	naziv
6	Granice zaštićenih područja	šejp fajl (poligon)	naziv i površina
7	Katastarski plan	šejp fajl (poligon)	broj parcele, vlasništva (privatno ili državno) i klasifikacija zemljišta
8	Granica gazdinske jedinice	šejp fajl (poligon)	ID, šifra gazdinske jedinice
9	Granica odjeljenja	šejp fajl (poligon)	ID, broj odjeljenja
10	Granica odsjeka	šejp fajl (poligon)	ID, šifra gazdinske jedinice, broj odjeljenja, oznaka odsjeka, gisodsjek, površina
11	Putevi	šejp fajl (polilinja)	ID, Opština, naziv i broj GJ, naziv puta - putni pravac, dužina, tip i stanje puta
12	Mreža primjernih površina	šejp fajl (tačka)	ID, redni broj, x koordinata, y koordinata, vrsta primjerne površine

Sve karte sadrže sljedeće elemente: naslov – ime (naziv gazdinske jedinice) i vrsta karte, oznaku razmjere, datum izrade, legendu, pokazivač sjevera i okvir.

Dozvoljene tolerancije za ocjenu podataka

Tabela 1: Nivoi tolerancije za ocjenu podataka

Ocjena/podatak/	Dozvoljene	Neznatne greške	Ozbiljne greške
Navigacija između tačaka	≤ 1 m	od 1 do 2 m	> 2 m
Ocjena podataka		greška blizu granice tumačenja	Jasne i očigledne greške ¹
Pravila identifikacije		greška blizu granice tumačenja	Očigledne greške u pravilima numerisanja
Azimut	0 -3 stepeni	4-7 stepeni	> 7 stepeni
Udaljenost stabala od centra primjerne površine	0 - 10 cm	Od 11-30 cm	> 0.3 m
Pokrivenost zemljišta	$<10\%$	Od 11-20 % Trebalo uzeti u obzir orijentacioni prag, posebne	$>20\%$ treba uzeti u obzir orijentacioni prag, posebne okolnosti
Ocjene prizemne vegetacije i podmlađivanja		Nedostaje status pokrivača, sloj pokrivača – vegetacije Nedostaje ocjena kvaliteta podmlatka	Nije evidentirana ocjena pokrivenosti Nedostaje očigledan sloj pokrivača – vegetacije Nedostaje očigledna vrsta podmlatka. Nedostaje očigledna ocjena kvaliteta podmlatka.
Mjereni podaci	Visina prsnog prečnika do 10 cm	Mjerena visina prsnog prečnika preko 10 cm u jednom očiglednom slučaju po tački nije evidentirana	Mjerena visina prsnog prečnika preko 10 cm u više od dva očigledna slučaja po tački nije evidentirana
		Prirast nije mjereno na jednom stablu po krugu	Prirast nije mjereno na više od dva stabla po krugu
		Greška mjerenja prirasta do 3 mm kod vrsta sa slabim izraženim godovima i do 1 mm sa dobro izraženim godovima po jedno stablu na krugu	Greška mjerenja prirasta preko 3mm kod vrsta sa slabim izraženim godovima i preko 2 mm kod vrsta sa dobro izraženim godovima na više od dva stabla na krugu
	Osnova krošnje manje od 10 %	Osnova krošnje (11-20%)	Osnova krošnje manje od 20%
	Visina dubećeg i prelomljenog mrtvog drveta do 2 m ili manje 10% od h	Visina dubećeg i prelomljenog mrtvog drveta od 2-4m ili manje od 10% h	Visina dubećeg i prelomljenog mrtvog drveta (> 4 m) ili $> 10\%$ h
	Greška mjerenja prsnog prečnika dubećeg mrtvog drveta (< 5 cm	Greška mjerenja prsnog prečnika dubećeg mrtvog drveta od 10 cm	Greška mjerenja prsnog prečnika dubećeg mrtvog drveta veća od 10 cm

Ocjena/podatak/	Dozvoljene	Neznatne greške	Ozbiljne greške
	Sredina prečnika debla mrtvog drveta palog na zemlju < 5 cm	Sredina prečnika debla mrtvog drveta palog na zemlju od 5-10 cm	Sredina prečnika debla mrtvog drveta palog na zemlju preko 10 cm
	Dužina debla unutar tačke mrtvog drveta palog na zemlju 1m	Dužina debla unutar tačke mrtvog drveta palog na zemlju od 1-2m	Dužina debla unutar tačke mrtvog drveta palog na zemlju više od 2 m

Tabela 2: Nivoi tolerancije za mjerenje prsnog prečnika trakom za mjerenje

PP	Kora	Odstupanje	Ocjena	Odstupanje	Ocjena	Odstupanje	Ocjena greške
< 30 cm	Glatka	0 – 1 mm	dozvoljene	1-2 mm	Neznatna	> 2 mm	Ozbiljna
< 30 cm	Gruba	0 – 1 mm	dozvoljene	1-2 mm	Neznatna	> 2 mm	Ozbiljna
31-60 cm	Glatka	0 – 2 mm	dozvoljene	2-4 mm	neznatna	> 4 mm	Ozbiljna
31-60 cm	Gruba	0 – 3 mm	dozvoljene	3-6 mm	neznatna	> 6 mm	Ozbiljna
> 60 cm	Glatka	0 – 3 mm	dozvoljene	3-6 mm	neznatna	> 6 mm	Ozbiljna
> 60 cm	Gruba	0 – 4 mm	dozvoljene	4-8 mm	neznatna	> 8 mm	Ozbiljna

Tabela 3: Nivoi tolerancije za mjerenje visine stabla

Odstupanje		Ocjena greške
Četinari	Lišćari	
0 - 2 %	0 - 4 %	Dozvoljena
2 - 4 %	4 - 8 %	Neznatna
> 4 %	> 8 %	Ozbiljna

Ocjena podataka za sva stabla, mrtvo drvo i granične linije treba potpuno kompletirana, a potpunost se kvalifikuje korišćenjem sledećih kategorija:

Tabela 4: Potpunost ocjena

Ocjenjivano:	Neznatne greške	Ozbiljne greške
Stabla		+/- 1 stablo
Mrtvo drvo	1 > dijela jedan dio ukoliko ima tri i više djelova	Nije evidentirano prisutno mrtvo drvo i/ili nije mjereno više od tri dijela
Granične linije	jedna u složenim slučajevima (npr. granica vlasništva)	jedna ili više u očiglednim slučajevima (npr. put)

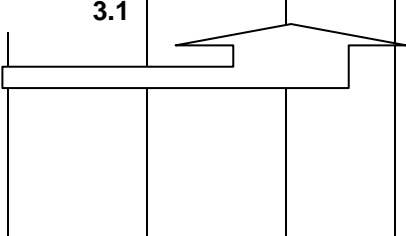
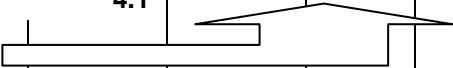
Potpunost dokumentacije se ocjenjuje posebno i kvalifikuje u pogledu protokola premjera i ocjene atributa:

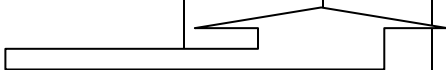
Tabela 5: Kvalitet dokumentacije

	Neznatne greške	Ozbiljne greške
Protokol mjerenja	Nečitak sadržaj	Sadržaj nije čitljiv, nijesu upisani osnovni podaci
Fiksna tačka	Očigledno nedovoljno i nejasno opisana	Nije postavljena i/ili adekvatno izabrana pozicija, nije napravljena skica niti je opisana, na karti nije precizno označena
	Očigledno nedovoljno osigurana	Nije osigurana
	Nisu koordinate tačno određene +/- ispod 5 m	Nijesu koordinate tačno određene +/- iznad 5 m
Obrasci za ocjenu podataka na terenu	Nečitak sadržaj	Sadržaj nije čitljiv, nijesu upisani osnovni podaci

Kriterijumi za određivanje obima premjera (intenzitet premjera)

Namjena	Funkcija		Kriterijumi (kombinovano sa "i")			Struktura i kvalitet				Intenzitet gazdovanja	Intenzitet premjera
			Potencijal rasta	Sječivo	Otvorenost						
Privredne šume	1	Korištenje u privredne svrhe	Veliki potencijal rasta	Sječiva stabla (nagib < 30°)	Otvoren tvrdim/mekim putevima <u>ili se planira otvaranje</u>	1.1	Visoke šume	razno dobne	Gazdinska grupa: 100-200	Visok	Normale (100x100)
					Otvoren tvrdim/mekim putevima <u>ili se planira otvaranje</u>	1.2	Visoke šume	jednodobne	Gazdinska grupa: 200-399; 500-599	Visok	Normale (100x100)
					Otvoren tvrdim/mekim putevima <u>ili se planira otvaranje</u>	1.3	Visoke šume	degradirane (> 10 ha)	Gazdinska grupa: 400-499	Nizak	III nivo (200x200)
					Otvoreno/Nije otvoreno - otvaranje moguće	1.4	Visoke šume	degradirane <10ha	Gazdinska grupa: 400-499	Srednji	II nivo (100x200)
					Otvoreno/Nije otvoren - otvaranje moguće	1.5	Izdanačke šume	jednodobne (<=10 ha)	Gazdinska grupa: 600-699	Srednji	II nivo (100x200)
					Otvoreno/Nije otvoren - otvaranje moguće	1.6	Izdanačke šume	jednodobne (> 10 ha)	Gazdinska grupa: 600-699	Srednji	III nivo (200x200)
					Otvoreno/Nije otvoren - otvaranje moguće	1.7	Izdanačke šume	degradirane	Gazdinska grupa: 700-799	Nizak	III nivo (200x200)
	2	Ne koristi se u privredne svrhe (neprivredne šume)	Mali potencijal rasta: suva klima, visoka nadmorska visina, loše zemljište	Nijesu sječiva: veoma strm teren 31-40°; vrletan teren >40°; suviše vlažno)	Nije otvoren - ekonomski je neopravdano	2.1	Visoke/i zdanačke šume			Jako nizak	IV nivo (400 x200 ili procjena)

			Visok potencijal rasta	Sječiva stabla (nagib < 30°)	Nije otvoren - sa jasno potvrđenom odlukom da se u narednih 10 godina neće otvarati	2.2	Visoke/i zdanačke šume			Jako nizak	IV nivo (400 x200 ili procjena)
Namjena		Kriterijumi (kombinovano sa "i")				Struktura i kvalitet				Intenzitet gazdovanja	Intenzitet Inventure
		Funkcija	Zaštite	Privreda	Otvorenost						
Zaštitne šume	3	Zaštita zemljišta	na strmim terenima - lapora sto tlo, glinasta zemljišta od 25°, normal >30°), štiti zemljište od erozije, štiti objekte, puteve od lavina, štiti planinske ponore	Korišten je u privredne svrhe	<div>3.1</div> 					kao privredna upotreba	kao privredna upotreba
		"Planinske šume za zaštitu zemljišta" štiti svoje stanište		Ne koristi se u privredne svrhe (neprivredne šume)		3.1				nizak	III nivo (200x200)
	4	Šume za zaštitu voda	štiti posebna područja sa pitkom vodom; štiti područja sa izvorima	Korišten je u privredne svrhe	<div>4.1</div> 					kao privredna upotreba	kao privredna upotreba
				Ne koristi se u privredne svrhe (neprivredne šume)		4.2				nizak	III nivo (200x200)
	5	Zaštita prirode	Natura 2000; posebni biotipovi, rijetka stabla ili vrste biljaka			5.1				nizak	III nivo (200x200)

			Nacion alni parkov i			5.2				jako nizak	IV nivo (400 x200 ili procjena)
Šume posebne namjene	6	Rekrea cija i odmor	u blizini gradov a, skijašk ih odmar ališta, turistič kih sela	Korišće nje u privredn e svrhe	6.1					kao privredna upotreba	kao privredna upotreba
				Ne koristi se u privredn e svrhe (neprivr edne šume)	6.2					jako nizak	IV nivo (400 x200 ili procjena)
	7	Istraživ anja i obrazo vanje	Stalni rast i prinos ne sastoji ne	Korišten je u privredn e svrhe		7.1				Visok	Normale (100x100)
	8	Sjemen ski objekat		Korišten je u privredn e svrhe		8.1				Visok	Normale (100x100)

Protokol mjerenja

Protokol broj:

 Gazdinska jedinica:

Lica koja vrše premjer: 1. _____ 2. _____

Prosječna deklinacija u Crnoj Gori je +3° (istočno), i uzima se u obzir pri kretanju između primjernih površina.

Mjerni zapisi do fiksnih tačaka do primjernih površina i između primjernih površina

Korak broj	Početna tačka za navigaciju		Ciljna tačka za navigaciju		Koordinate tačke (za početnu tačku su očitane sa karte, a izuzetno sa GPS uređaja)		Ciljni azimut (°)	Ciljna razdaljina (dm)	GPS X	GPS Y	Odjeljenje	Odsjek
	Tip	Broj	Tip	Broj	X	Y	Očitano sa karte		GPS mjerenja na primjernoj površini			
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												

Mjerni zapisi od fiksne tačke do primjernih površina i od primjernih površina do krajnje fiksne tačke.

Azimut mjeren od posljednje primjerne površine do krajnje fiksne tačke

Odstupanje mjerenja poligona na kraju niza primjernih površina (azimut (°) i razdaljina u (dm) :

 °,

 dm,

Detaljna skica i opis pozicije fiksne tačke:

Početna fiksna tačka broj _____

Vezna tačka br.	Azimut (°)				Razdaljina (dm)				Opis
1									
2									
3									
4									

Krajnja fiksna tačka broj _____

Vezna tačka br.	Azimut (°)				Razdaljina (dm)				Opis
1									
2									
3									
4									

	Ime i prezime		Datum	
Vođa tima				
Kontrola				

Opis staništa i sastojina

[illegible]

Obrazac 6

Razmjer dobnih i debljinskih razreda

[illegible]

Obrazac 7

Plan gajenja šuma

[illegible]

Plan sječa

[illegible]

EVIDENCIJA SJEČA

Godina	Odjeljenje	Odsjek	Gazdinska klasa	Vrsta sječa	Doznačna knjiga br.	Vrsta drveća	Doznačeno bruto (m³)	Prijemna knjiga br.	Ostvareni sortimenti - m³					Otpadak m³	Ukupno m³
									Trupci	Jamsko drvo	Stubovi	prostorno drvo	Svega		

EVIDENCIJA IZGRAĐENIH ŠUMSKIH SAOBRAĆAJNICA

[illegible]

Obrazac 12

EVIDENCIJA ŠUMSKIH POŽARA

[illegible]

Obrazac 13

[illegible]